

Ky dokument nuk është prova. Prova janë bajtët e ruajtur: HTML-ja e faqes, pamja e saj, dhe zinxhiri i hash-eve që i lidh. Kjo dëshmi është paraqitja e tyre, e prodhuar automatikisht. Verifikohet me kodin më poshtë **pa na pyetur ne**.

ARTIKULLI

TITULLI	Gara për IA: Kazakistani përballët me presion për të zgjedhur mes SHBA-së dhe Kinës
ADRESA	https://dosja.al/bota/gara-per-ia-kazakistani-perballet-me-presion-per-te-zgjedhur-mes-s-hba-se-dh-i515079
BURIMI	dosja.al
GJENDJA	online

KOHA

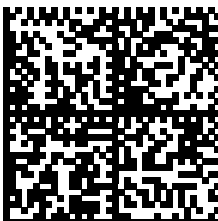
KAPUR NGA NE	20 shtator 2026, 07:47:01 UTC <i>Dritarja jonë e pasigurisë: ± 900 s — intervali me të cilin e kontrollojmë këtë burim.</i>
DEKLARUAR NGA PORTALI	20 shtator 2026, 07:35:00 UTC <i>Koha e deklaruar vjen nga pala që po vlerësohet. Ora jonë nuk preket prej saj, dhe të dyja shfaqen këtu të ndara.</i>

HASH-ET · SHA-256

PËRMBAJTJA	73650bac39e6f9d83ac1d598b56df4edcbe4c620b821ea6d4e8c89ae10978298
TEKSTI	eb5bce71d69ec21c9b324dd1e880505d783fb8c69f2d9ae8d61e219d0c505182
PAMJA	89a99740610dca1a31833574a04f0a50b34f65ce9daa5549e006f3f6eebe7ea5

ZINXHIRI I PROVËS

KJO HYRJE	5a2d691faed97c65ea93ead267d606fcd769a187326ce960698d43e11faaad5b
E MËPARSHMJA	—
RRËNJA MERKLE	b7b490a69c70e21e2941949443c05c93b4bd86b11849ed3235586ee33bac8ed0
ANKORIMI	submitted — dërguar, ende pa bllok <i>Deri te blloku, kjo provon integritetin, jo kohën.</i>

SKANOJE PËR TA VERIFIKUAR

Kodi të nxjerr te eksploruesi i STAMLES. Ai regjistër nuk është yni: nëse serveri ynë bie nesër, vula mbetet aty ku është.

Faqja tregon njërën nga tri gjendjet — **nuk u gjet**, **në radhë**, ose **e konfirmuar** me bllokun, rrënjën Merkle dhe transaksionin në Polygon. Krahazo hash-in që gjen atje me atë të shtypur më lart: nëse përputhen, kjo kapje ekzistonte para asaj ore, dhe ne nuk mund ta kishim ndryshuar pas saj.

https://scan.stamles.eu/verify/5a2d691faed97c65ea93ead267d606fcd769a187326ce960698d43e11faaad5b

PAMJA E FAQES

Renderuar nga HTML-ja jonë e ruajtur, jo nga rrjeti. **Riprodhon kopjen tonë, jo pamjen e atëhershme:** stilet dhe imazhet e largëta mund të mos ekzistojnë më ose të kenë ndryshuar.

Motori: chromium-stored+assets · dritarja 1280×1024 px

LIVE UPDATES

13 ORE ME PARE

112 ditë protesta kundër qeverisë/ Qytetarët mbledhen sërish në Bulevard, kërkojnë ndryshimin e Kodit Zgjedhor

18 ORE ME PARE

"Diaspora është me ne"/ Berisha: Rama është e shkuara, PD duhet të bëjë gjithçka për ripërtëritjen e saj

21 ORE ME PARE

Krim brenda familjes në Tiranë/ I moshuari godet me thikë gruan, 58-vjeçarja ndërrohet jetë në spital. Autori kapet pas disa orësh arrati (EMRAT+ VIDEO)

1 DITE ME PARE

111 ditë revoltë kundër qeverisë, qytetarët nuk e ndalin rezistencën: Rama, jepe dorëheqjen

Bota

Gara për IA: Kazakistani përballet me presion për të zgjedhur mes SHBA-së dhe Kinës

Si i vetmi vend që i është bashkuar si nismës amerikane Pax Silica, ashtu edhe Organizatës së Kinës për Bashkëpunim në Inteligjencën Artificiale (WAICO), politika e tij e jashtme po përballet me presion të ri, ndërsa Uashingtoni dhe Pekini garojnë për ndikim teknologjik.

20 Shtator 2026, 09:35
Nga G.M

Kazakistani iu bashkua nismës amerikane, Pax Silica më 25 qershor. Më 16 korrik, Kina lancoi nismën e saj për inteligjencë artificiale, WAICO, që u mbështet nga Astana.

editoriale

Andrey Kortunov

Zgjedhjet në Rusi janë më shumë sesa teatër politik

Irena Beqiraj

Fashizmi nuk duhet kërkuar tek revolta e protestuesve por në Kuvend!

Në vëmendje

BOTA 20 SHTATOR 2026, 09:05

Vëllai i Princeshë Dianës përplaslet me Mbretin Charles: Pallati vuri në dyshim të vërtetën time

BOTA 20 SHTATOR 2026, 08:31

VIDEO/ Sulmoi mësuesen me thikë në klasë, arrestohet 17-vjeçarja në Brazil pas konfliktit për notën

Shtetet e Bashkuara dhe Kina kanë ndërmarrë nisma për të ndikuar në të ardhmen e Inteligjencës Artificiale (IA) dhe Kazakistani mund të detyrohet të zgjedhë njërën palë. Si i vetmi vend që i është bashkuar si nismës amerikane Pax Silica, ashtu edhe Organizatës së Kinës për Bashkëpunim në Inteligjencën Artificiale (WAICO), politika e tij e jashtme po përballet me presion të ri, ndërsa Uashingtoni dhe Pekini garojnë për ndikim teknologjik.

Pozita e pazakontë e Kazakistanit ka tërhequr vëmendjen e Uashingtonit, teksa Shtetet e Bashkuara përpiqen të kufizojnë ndikimin e Kinës në teknologjinë e IA-së dhe zinxhirët e furnizimit të saj. Agjencia Reuters raportoi muajin e kaluar se Qeveria amerikane po përgatitej t'u thoshte dhjetëra vendeve se duhet të zgjedhin mes nismave konkurruese për IA-në.

Një draft-letër e Departamentit amerikan të Shtetit, të cilën e ka parë Reuters, paralajmëroi se vendet që i bashkohen komizës rivale të Kinës mund të përjashtohen nga koalicioni i udhëhequr nga SHBA-ja.

"Të jesh pjesë e gjithçkaje do të thotë të mos jesh pjesë e asgjëje", thuhet në draft-letër, ku përshkruhet pjesëmarrja në Pax Silica si një angazhim dhe jo thjesht si anëtarësim.

Në kohën kur u raportua për të, draft-letra nuk ishte dërguar dhe nuk ka asnjë të dhënë se Uashingtoni i ka kërkuar kërkuar zyrtarisht Kazakistanit të tërhiqet nga ndonjëra prej këtyre nismave. Por, mesazhi vë në pah vështirësinë në rritje për vende si Kazakistani, që synojnë të ruajnë lidhjet ekonomike dhe teknologjike me të dyja fuqitë.

Ndërkaq, Kina ka kundërshtuar idenë se vendet duhet të detyrohen të zgjedhin njërën palë. Ambasada e saj në Uashington i bëri thirrje SHBA-së të ndalojë nxitjen e shteteve që të zgjedhin vetëm një nismë dhe të shmangë politizimin e çështjeve të tregtisë dhe teknologjisë. Presioni vjen në një kohë kur IA-ja po ndërlidhet gjithnjë e më shumë me sigurinë kombëtare, industrinë, energjinë dhe infrastrukturën.

Pax Silica, e lansuar nga Uashingtoni në dhjetor të vitit 2025, përqendrohet në sigurimin e zinxhirëve të furnizimit për mineralet kritike, gjysmëpërçuesit, energjinë, qendrat e të dhënave dhe infrastrukturën kompjuterike të nevojshme për ekonominë e bazuar në IA. Aktualisht, kjo nismë ka 25 nënshkrues, përfshirë Bashkimin Evropian, Japoninë dhe Singaporin.

Kazakistani e nënshkroi deklaratën më 25 qershor, duke u bërë vendi i parë i Azisë Qendrore që iu bashkua nismës. WAICO, ndërkaq, u themelua në Shanghai më 16 korrik, ndërsa 29 vende nënshkruan marrëveshjen për krijimin e organizatës. Anëtarët e saj përfshijnë Kinën, Rusinë, Kazakistanin, Uzbekistanin, Kirgizinë, Tashikistanin, Pakistanin, Indonezinë dhe Brazilin.

Organizata thotë se synon të nxisë bashkëpunimin ndërkombëtar për qeverisjen, standardet dhe zhvillimin e IA-së, si dhe që të zvogëlojë hendekun teknologjik mes vendeve.

Një ekuilibër i kujdesshëm

Për Kazakistanin, secila prej këtyre nismave ofron mundësi të ndryshme. Uashingtoni ka thënë se Pax Silica synon të krijojë zinxhirë të besueshëm furnizimi që përfshijnë mineralet, gjysmëpërçuesit, prodhimin, energjinë dhe infrastrukturën e IA-së.

Kjo mund t'i sigurojë vendit qasje në investime, teknologji dhe partneritete në zinxhirët e furnizimit të udhëhequra nga SHBA-ja. Kazakistani, i cili ka rezerva të mëdha mineralesh kritike, të nevojshme për teknologjitë e avancuara dhe infrastrukturën e IA-së, është një aleat i rëndësishëm për këtë nismë.

Ndërkaq, WAICO i ofron Kazakistanit një rol në një kornizë të mbështetur nga Kina për bashkëpunimin ndërkombëtar në fushën e IA-së. Pekini ka promovuar modele të inteligjencës artificiale si alternativa më të qasshme për vendet që nuk mund t'i përballojnë ose nuk kanë qasje në sistemet kryesore.

Kazakistani thotë se pjesëmarrja në të dyja kornizat është në përputhje me politiken e tij të jashtme. Presidenti kazak, Qasym-Zhomart Toqaeu, tha në një intervistë për agjencinë kineze të lajmeve Xinhua se inteligjenca artificiale duhet t'i shërbejë njerëzimit dhe se vendet duhet të kenë qasje në teknologjitë moderne.

Duke iu referuar pjesëmarrjes së Kazakistanit në WAICO, Toqaeu tha: "Qasjet tona përputhen me qëndrimin e Kinës për këtë çështje", duke e përshkruar këtë hap si pjesë të përpjekjeve drejt një "sistemi ndërkombëtar të hapur dhe efektiv" për koordinimin e përpjekjeve në fushën e inteligjencës artificiale.

Ky ekuilibër i ka shërbyer Kazakistanit prej vitesh. Vendi i pasur me burime natyrore ka ruajtur lidhje të ngushta ekonomike me Kinën, teksa ka kultivuar njëkohësisht marrëdhëniet me Shtetet e Bashkuara dhe Evropën. Astana ka kërkuar investime perëndimore në sektorët e energjisë dhe minierave, duke mbetur thellësisht e lidhur me Rusinë dhe Kinën fqinje.

Partnerë të besueshëm

Por inteligjenca artificiale mund ta ngushtojë hapësirën për manovrim. Ndryshe nga tregtia tradicionale, inteligjenca artificiale përfshin gjithnjë e më shumë infrastrukturë strategjike, kompjuterizim të avancuar, qendra të të dhënave, gjysmëpërçues dhe teknologji që mund të kenë edhe përdorim ushtarak.

Uashingtoni po sinjalizon se dëshiron që vendet që marrin pjesë në ekosistemin e tij të inteligjencës artificiale të jenë partnerë të besueshëm dhe jo thjesht pjesëmarrës tregtarë.

"Është e vështirë të shihet se si një vend mund ta pozicionojë veten si partner i besueshëm në një ekosistem teknologjik, ndërkohë që njëkohësisht i bashkohet një nisme të dizajnuar nga Kina për të avancuar një vizion konkurrues për inteligjencën artificiale", i tha një zyrtar amerikan Reutersit.

Rezervat e Kazakistanit me minerale kritike ia shtojnë rëndësinë në zinxhirin e furnizimit në zhvillim për inteligjencën artificiale, ndërsa pozita e tij gjeografike e bën një partner të rëndësishëm në Azinë Qendrore.

"Nuk mendoj se Astana bëri gabim duke iu bashkuar të dy blloqeve. Por, duket se Astana llogariti gabim një gjë: Me sa duket, nuk priste që Uashingtoni të vendoste një vijë të kuqe dhe t'i thoshte Kazakistanit se duhej të zgjidhte mes dy blloqeve", tha për Radion Evropa e Lirë analisti Wilder Alejandro Sanchez, president i kompanisë me bazë në Uashington, Second Floor Strategies.

Ai sugjeroi se Astana mund të kërkojë bisedime me Uashingtonin, duke bërë të qartë se nuk dëshiron të zgjedhë mes SHBA-së dhe Kinës. Për momentin, Kazakistani nuk është detyruar të bëjë këtë zgjedhje.

Por, gara që po zhvillohet sugjeron se politika e tij tradicionale shumëvektoriale mund të përballët me një provë më të vështirë në teknologji sesa në fusha të tjera. Pyetja për Astanën mund të jetë jo thjesht se me cilat vende tregton, por se në cilin ekosistem teknologjik mbështetet për të ndërtuar infrastrukturën e tij të inteligjencës

AKTUALITET 19 SHTATOR 2026, 16:07

"Kishim konflikte herë pas here" / Vrau me thikë gruan, flet 68-vjeçari: Qëndronte te shtëpia e vajzës, i kërkoja të vinte në banesën tonë

më të klikuarat

"Turp dhe faqe e zezë" / Zhupa: Hiqeni menjëherë shgarravinën si Çerçiz Topulli në Muzeun e Gjirokastrës! E papranueshme dhe fyese

Trafik heroine dhe kokaine në Francë/ Goditet sërish rrjeti kriminal i shqiptarëve, dy në pranga nga grupi 'Ronaldo' (EMRAT)

EMRAT+DETAJE/ Burri vrau gruan në banesë, zbulohen identitetet, në shtëpi dhe nipi 14-vjeçar

Bordi i Transparencës vendos çmimet e reja të karburanteve, nafta ulet në 219 lekë

insights

Auron Janku
Kur PARTITË harrojnë pse ekzistojnë

Ola Xama
Republika e 1 euroshit ku Rama zgjedh kush bëhet biznesmen

Idriz Konjari
Sa gati është biznesi shqiptar për tu përshtatur me tregun e BE-së?

Bledian Koka
Pse Erion Veliaj e "shkarkoi" sot Edi Ramen?

Moti

Powered by tomorrow.

artificiale.

Aftësia e Kazakistanit për të ruajtur lidhjet si me Uashingtonin, ashtu edhe me Pekinin mund të jetë në vetvete një aset për Shtetet e Bashkuara, tha Ken Moriyasu, bashkëpunëtor i lartë në Institutin Hudson. Ai argumentoi se fleksibiliteti i Astanës ndihmon në ruajtjen e rëndësisë së vendit për strategjinë amerikane në Euroazi.

"Ky qëndrim shumë fleksibil i Kazakistanit është shumë i dobishëm për strategjinë e SHBA-së", i tha Moriyasu The Astana Times.

"Mbajtja e Kazakistanit si aleat dhe partner të besueshëm në këtë përpjekje është më e rëndësishme sesa detyrimi i tij për të zgjedhur njërin palë në Pax Silica", tha ai./REL

shba kine inteligjenca artificiale

Sondazh

Poll

Botua

29 Shtator 2026, 09:25

Konflikti në Lindjen e Mesme/ Irani: Ngushtica e Hormuzit do të mbetet e mbyllur derisa SHBA të përmbushë kushtet

Ngushtica e Hormuzit IRAN- Irani ka deklaruar se Ngushtica e Hormuzit do të vijojë të mbetet e mbyllur derisa të përmbushen kusht...

Vëllai i Princeshë Dianës përplasat me Mbretin Charles: Pallati vuri në dyshim të vërtetën time

Botua

29 Shtator 2026, 09:05

Rriten tensionet në Arabinë Saudite/ Huthit sulmojnë me raketa balistike, nuk raportohet për viktime

Botua

29 Shtator 2026, 08:49

VIDEO/ Sulmoi mësuesen me thikë në klasë, arrestohet 17-vjeçarja në Brazil pas konfliktit për notën

Bota

20 Shtator 2026, 08:31

"Rreziku i sulmeve ndaj vendeve që mbështesin Ukrainën"/ Kryeministri sllovak: Po kërkohet konflikt mes NATO-s dhe Rusisë

Bota

20 Shtator 2026, 08:19

Bota

20 Shtator 2026, 08:12

Zgjedhjet në Berlin dhe Mecklenburg, testi i rëndësishëm i Merz dhe partisë tradicionale

Pamje nga rrugë e Gjermanisë, në prag të zgjedhjeve GJERMANI- Gjermania voton sot në Berlin dhe Mecklenburg-Vorpommern, në dy...

"Skenarë të tmerrshëm dhe mosmarrëveshje e madhe midis ekspertëve"/ Analiza: A mund ta zhdukë inteligjenca artificiale njerëzimin?

Bota

20 Shtator 2026, 08:04

Trump kthehet në Shtëpinë e Bardhë, SHBA paralajmëron qytetarët për rrezikun në Lindjen e Mesme

Bota

20 Shtator 2026, 07:56

Ish-presidentja e Kilit tërheq kandidaturën për Sekretare të Përgjithshme të OKB-së, gara për

pasuesin e Gutenbergit vijon

Beleza

20 Shtator 2026, 07:51

"Supreme apo ekstreme"? Trump
propozon ndryshimin e emrit të
inteligjencës artificiale: Do të krijojmë një
Forcë për AI

Beleza

19 Shtator 2026, 21:54

Pamja këtu është e ri-koduar për ta futur në dokument. Artefakti autoritar është skedari WebP i ruajtur, dhe hash-i i tij është ai i shtypur te faqja e parë — pra dallimi është i verifikueshëm, jo i fshehur.